

2026

Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací –

Část 2-23: Zvláštní požadavky a zkoušky
pro transformátory a napájecí zdroje
pro staveniště

ČSN

EN IEC 61558-2-23

ed. 3

35 1330

idt IEC 61558-2-23:2024

Safety of transformers, reactors, power supply units and combinations thereof –

Part 2-23: Particular requirements and tests for transformers and power supply units for construction sites

Sécurité des transformateurs, bobines d,inductance, blocs d,alimentation et des combinaisons de ces éléments –

Partie 2-23: Regles particulières et essais pour les transformateurs et les blocs d,alimentation pour chantiers

Sicherheit von Transformatoren, Drosseln, Netzgeräten und entsprechenden Kombinationen –

Teil 2-23: Besondere Anforderungen und Prüfungen für Transformatoren und Netzgeräte für Baustellen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN IEC 61558-2-23:2025. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN IEC 61558-2-23:2025. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

S účinností od 2028-03-31 se nahrazuje ČSN EN 61558-2-23 ed. 2 (35 1330) z června 2011, která do uvedeného data platí souběžně s touto normou.

Národní předmluva

Upozornění na používání této normy

Souběžně s touto normou je v souladu s předmluvou k EN IEC 61558-2-23:2025 dovoleno do 2028-03-31 používat dosud platnou ČSN EN 61558-2-23 ed. 2 (35 1330) z června 2011.

Změny proti předchozí normě

Norma byla přepracována v souladu s přejímanou evropskou normou. Změny jsou uvedeny v informativních údajích z IEC.

Informace o citovaných dokumentech

EN 60068-2-27:2009 zavedena v ČSN EN 60068-2-27 ed. 2:2010 (34 5791) Zkoušení vlivů prostředí – Část 2-27: Zkouška – Zkouška Ea a návod: Rázy

IEC 60245-4:2011 dosud nezavedena

EN IEC 61558-1:2019 zavedena v ČSN EN IEC 61558-1 ed. 3:2020 (35 1330) Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací – Část 1: Obecné požadavky a zkoušky

Souvisící ČSN a TNI

ČSN EN 60204-1 ed. 3:2019 (33 2200) Bezpečnost strojních zařízení – Elektrická zařízení strojů – Část 1: Obecné požadavky

ČSN 33 2000-7-704 ed. 3:2018 Elektrické instalace nízkého napětí – Část 7-704: Zařízení jednoúčelová a ve zvláštních objektech – Elektrická zařízení na staveništích a demolicích

ČSN EN IEC 61558 (soubor) (35 1330) Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací

TNI POKYN ISO/IEC 51:2015 (76 3503) Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich začlenění do norem

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v článku „Souvisící ČSN a TNI“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Informativní údaje z IEC 61558-2-23:2024

Tuto mezinárodní normu vypracovala technická komise IEC/TC 96 *Transformátory, tlumivky, napájecí zdroje a jejich kombinace*.

Toto třetí vydání zrušuje a nahrazuje druhé vydání z roku 2010. Toto vydání je jeho technickou revizí.

Toto vydání obsahuje v porovnání s předchozím vydáním dále uvedené významné technické změny:

- a) úpravu struktury a odkazů v souladu s IEC 61558-1:2017;
- b) nová značka pro napájecí zdroj s lineárně regulovaným výstupním napětím.

Text této normy se zakládá na těchto dokumentech:

Návrh	Zpráva o hlasování
96/590/FDIS	96/596/RVD

Úplnou informaci o hlasování při schvalování této normy lze najít ve zprávě o hlasování ve výše uvedené tabulce.

Jazyk použitý při vypracování této mezinárodní normy je angličtina.

Tento dokument byl navržen v souladu se směrnicemi ISO/IEC, část 2, a byl vypracován v souladu se směrnicemi ISO/IEC, část 1, a se směrnicemi ISO/IEC, dodatkem IEC, dostupnými na www.iec.ch/members_experts/refdocs. Hlavní typy dokumentů vypracované v IEC jsou podrobněji popsány na www.iec.ch/standardsdev/publications.

Tato část má status skupinové bezpečnostní publikace v souladu s Pokynem IEC 104.

Tuto mezinárodní normu je třeba používat společně s IEC 61558-1:2017.

Tento dokument doplňuje nebo mění odpovídající kapitoly IEC 61558-1:2017 tak, aby se tato publikace změnila na IEC normu: *Zvláštní požadavky a zkoušky pro transformátory a napájecí zdroje pro staveniště*.

Seznam všech částí souboru IEC 61558 se společným názvem *Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací* je možno nalézt na webových stránkách IEC.

Příští vydání části tohoto souboru vyjdou pod výše uvedeným novým obecným názvem. Názvy existujících částí tohoto souboru budou upraveny při jejich příštím vydání.

Pokud tento dokument uvádí „*doplnění*“, „*modifikaci*“, nebo „*nahrazení*“, je třeba odpovídajícím způsobem upravit příslušné znění IEC 61558-1:2017.

V tomto dokumentu se používají tyto druhy písma:

- požadavky: kolmé písmo;
- *zkušební specifikace: kurziva;*
- poznámky: malé kolmé písmo.

Tučně uvedená slova v textu dokumentu jsou definována v kapitole 3.

Články, poznámky, obrázky a tabulky doplňující ty v IEC 61558-1:2017 jsou číslovány od 101; doplňující přílohy jsou označeny AA, BB atd.

Komise rozhodla, že obsah tohoto dokumentu zůstane nezměněn až do data příští prověrky (stability date) uvedeného na webových stránkách IEC (webstore.iec.ch) v údajích o tomto dokumentu. K tomuto datu bude dokument buď

- znovu potvrzen,
- zrušen, nebo
- zrevidován.

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: Ing. Magdaléna Trnková, Ph.D., MBA, IČO 02082942

Technická normalizační komise: TNK 97 Elektroenergetika

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat v e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN IEC 61558-2-23

Březen 2025

ICS 29.180
EN 61558-2-23:2010

Nahrazuje

Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací – Část 2-23: Zvláštní požadavky a zkoušky pro transformátory a napájecí zdroje pro staveniště
(IEC 61558-2-23:2024)

Safety of transformers, reactors, power supply units and combinations thereof –
Part 2-23: Particular requirements and tests for transformers and power supply units for
construction sites
(IEC 61558-2-23:2024)

Sécurité des transformateurs, bobines
d'inductance, blocs d'alimentation et des
combinaisons
de ces éléments –
Partie 2-23: Règles particulières et essais
pour les transformateurs et les blocs
d'alimentation
pour chantiers
(IEC 61558-2-23:2024)

Sicherheit von Transformatoren, Drosseln,
Netzgeräten und entsprechenden
Kombinationen –
Teil 2-23: Besondere Anforderungen und
Prüfungen
für Transformatoren und Netzgeräte für
Baustellen
(IEC 61558-2-23:2024)

Tato evropská norma byla schválena CENELEC dne 2024-10-16. Členové CENELEC jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CENELEC.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CENELEC do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CENELEC jsou národní elektrotechnické komitety Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltý,
Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice

European Committee for Electrotechnical Standardization

Comité Européen de Normalisation Electrotechnique

Europäisches Komitee für Elektrotechnische Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2025 CENELEC Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky
jsou celosvětově vyhrazena členům CENELEC.

Ref. č. EN IEC 61558-2-23:2025 E

Evropská předmluva

Text dokumentu 96/590/FDIS, budoucího třetího vydání IEC 61558-2-23, který vypracovala technická komise IEC/TC 96 *Transformátory, tlumivky, napájecí zdroje a jejich kombinace*, byl předložen k paralelnímu hlasování IEC-CENELEC a byl schválen CENELEC jako EN IEC 61558-2-23:2025.

Jsou stanovena tato data:

- nejzazší datum zavedení dokumentu na národní úrovni
vydáním identické národní normy nebo vydáním
oznámení o schválení k přímému používání
jako normy národní (dop) 2026-03-31
- nejzazší datum zrušení národních norem,
které jsou s dokumentem v rozporu (dow) 2028-03-31

Tento dokument nahrazuje EN 61558-2-23:2010 a všechny její změny a opravy (pokud existují).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CENELEC nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument je třeba používat společně s EN IEC 61558-1:2019.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CENELEC.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy IEC 61558-2-23:2024 byl schválen CENELEC jako evropská norma bez jakýchkoliv modifikací.

Úvod.....	8
1..... Rozsah platnosti.....	9
2..... Citované dokumenty.....	10
3..... Termíny a definice.....	10
4..... Obecné požadavky.....	10
5..... Obecné poznámky ke zkouškám.....	10
6..... Jmenovité hodnoty.....	10
7..... Třídění.....	11
8..... Značení a další informace.....	11
9..... Ochrana před úrazem elektrickým proudem.....	13
10..... Změna nastavení vstupního napětí.....	13
11..... Výstupní napětí a výstupní proud při zatížení.....	13
12..... Výstupní napětí naprázdno.....	13
13..... Napětí	

nakrátko.....	
.....	14
14.....	
Oteplení.....	
.....	14
15.....	Ochrana před zkratem
a přetížením.....	
.....	15
16.....	Mechanická
pevnost.....	
.....	15
17.....	Ochrana před škodlivým vniknutím prachu, pevných těles
a vlhkosti.....	
.....	16
18.....	Izolační odpor, elektrická pevnost a unikající
proud.....	
.....	16
19.....	
Konstrukce.....	
.....	16
20.....	
Součásti.....	
.....	18
21.....	Vnitřní
spoje.....	
.....	18
22.....	Připojení k napájení a ostatní pohyblivé kabely nebo
přívody.....	
.....	18
23.....	Svorky pro vnější
vodiče.....	
.....	18
24.....	Opatření pro ochranné spojení se
zemí.....	
.....	18
25.....	Šrouby a šroubové
spoje.....	
.....	19
26.....	Povrchové cesty, vzdušné vzdálenosti a vzdálenosti napříč
izolací.....	
.....	19
27.....	Odolnost proti teplotě, ohni a plazivým
proudům.....	
.....	19

28.....	Odolnost proti	
	korozí.....	
		19

Přílohy.....	
.....	20

Příloha L (normativní) Výrobní kusové zkoušky (zkoušky v průběhu výroby).....	21
--	----

Bibliografie.....	
.....	22

Příloha ZA (normativní) Normativní odkazy na mezinárodní publikace a jim odpovídající evropské publikace.....	23
--	----

Obrázek 101 – Zkouška úderem pro horizontální povrch

Obrázek 102 – Zkouška úderem pro vertikální povrch

Tabulka 101 – Značky označující typ transformátoru

Tabulka 102 – Poměry výstupního napětí pro bezpečnostní ochranné transformátory

Tabulka 103 – Poměry výstupního napětí pro oddělovací ochranné transformátory

Úvod

IEC/TC 96 plní funkci norem o skupinové bezpečnosti v souladu s Pokynem IEC 104 pro transformátory jiné než ty, které jsou určeny k napájení distribučních sítí, zejména transformátory a napájecí zdroje určené k tomu, aby umožnily použití ochranných opatření proti úrazu elektrickým proudem, jak jsou definovány v TC 64, ale v určitých případech včetně omezení napětí a horizontální bezpečnostní funkce pro obvody **SELV** v souladu s IEC 60364-4-41.

Funkce skupinové bezpečnosti (GSF – *group safety function*) je nezbytná z důvodu odpovědnosti, např. pro **bezpečnostní zařízení velmi nízkého napětí (SELV)** podle IEC 61140:2016, 5.2.6 a IEC 60364-4-41:2005, 414.3.1 nebo řídicí obvody podle IEC 60204-1:2016, 7.2.4.

Funkce skupinové bezpečnosti je potřebná pro každou část IEC 61558-2, protože různé normy souboru IEC 61558 lze kombinovat v jedné konstrukci, ale v určitých případech bez omezení **jmenovitého výstupního výkonu**.

Například **autotransformátor** podle IEC 61558-2-13 může být navržen se samostatným **obvodem SELV** v souladu s konkrétními požadavky pro IEC 61558-2-6, které se týkají obecných požadavků IEC 61558-1.

1 Rozsah platnosti

Nahrazuje se:

Tato část IEC 61558 se zabývá bezpečností **transformátorů** pro staveniště a **napájecích zdrojů** obsahujících **transformátory** pro staveniště. Tento dokument se také vztahuje na **transformátory** obsahující **elektronické obvody**.

POZNÁMKA 1 Bezpečnost zahrnuje elektrické, tepelné a mechanické aspekty.

Pokud není specifikováno jinak, od tohoto místa dále termín **transformátor** zahrnuje **transformátory** pro staveniště a **napájecí zdroje** obsahující **transformátory** pro staveniště.

Tento dokument je použitelný pro **nepřenosné** nebo **přenosné**, jednofázové nebo vícefázové, vzduchem chlazené (přirozené nebo nucené) **samostatné** nebo **sdužené oddělovací ochranné** nebo **bezpečnostní ochranné transformátory suchého typu** pro použití na staveništích. Vinutí mohou být zapouzdrěná nebo nezapouzdrěná.

Tento dokument platí pro **napájecí zdroje** (lineární). Pro **spínané napájecí zdroje** platí IEC 61558-2-16 společně s tímto dokumentem. Tam, kde jsou dva požadavky v protikladu, platí přísnější požadavek.

Jmenovité vstupní napětí nepřekračuje AC 1 000 V a **jmenovitý vstupní kmitočet** a **vnitřní pracovní kmitočet** nepřekračují 500 Hz.

Jmenovitý výkon nepřekračuje:

- 25 kVA u jednofázových **transformátorů**;
- 40 kVA u vícefázových **transformátorů**.

Tento dokument platí pro **transformátory** bez omezení **jmenovitého výkonu** a je předmětem dohody mezi kupujícím a výrobcem.

POZNÁMKA 2 **Transformátory** určené pro napájení rozvodných sítí nejsou zahrnuty do rozsahu tohoto dokumentu.

Oddělovací ochranné transformátory pro staveniště mají **výstupní napětí naprázdno** a **jmenovité výstupní napětí**, která překračují AC 50 V a nepřekračují AC 250 V.

Bezpečnostní ochranné transformátory pro staveniště mají **výstupní napětí naprázdno** a **jmenovité výstupní napětí**, která nepřekračují AC 50 V.

POZNÁMKA 3 Tento dokument platí pro **transformátory** určené k dodávání elektrické energie do míst specifikovaných v IEC 60364-7-704. Ta také stanovuje ochranu s použitím středního uzemněného bodu nebo středního bodu **výstupního vinutí**.

POZNÁMKA 4 **Transformátory** zahrnuté do této části se používají tam, kde to požadují pravidla pro instalace nebo specifikace zařízení za účely ochrany.

Pokud jsou **transformátory** vestavěny do **staveništních rozvaděčů nízkého napětí**, jak je uvedeno v IEC 61439-4, platí pro jejich konstrukci doplňující požadavky podle IEC 61439-4.

POZNÁMKA 5 Pro **transformátory** naplněné kapalným dielektrikem nebo práškovým materiálem, jako je písek, se připravují doplňující požadavky.

Upozorňuje se na následující, v případě potřeby:

- další požadavky na **transformátory** určené k použití ve vozidlech, na palubách lodí a letadel (z jiných platných norem, národních předpisů atd.);
- opatření k ochraně **krytu** a komponent uvnitř **krytu** před vnějšími vlivy, jako jsou houby, hmyz a hlodavci, termiti, sluneční záření a námraza;
- různé podmínky pro přepravu, skladování a provoz **transformátorů**;
- dodatečné požadavky na **transformátory** určené pro použití ve zvláštních prostředích v souladu s příslušnými normami a jinými národními předpisy.

Budoucí technologický vývoj **transformátorů** může vyžadovat zvýšení horní meze kmitočtů. Do té doby lze tento dokument použít jako návodný dokument.

Tato publikace o skupinové bezpečnosti se zaměřením na bezpečnostní pokyny je primárně určena k použití jako bezpečnostní norma pro výrobky uvedené v předmětu normy, ale je také zamýšlena pro použití v technických komisích při přípravě publikací pro výrobky podobné těm, které jsou uvedeny v rozsahu této publikace o skupinové bezpečnosti, v souladu se zásadami stanovenými v Pokynu IEC 104 a Pokynu ISO/IEC 51.

Jednou z odpovědností technických komisí je, je-li to použitelné, používat základní bezpečnostní publikace (BSP – *basic safety publications*) a/nebo skupinové bezpečnostní publikace (GSP – *group safety publications*) při přípravě svých publikací.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.